

28.10.2014

Akp/3

§ 326

Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet

HEL 2013-002028 T 10 03 03

Ksv 1611_1

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Mikko Särelä: 1 viikko

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Janne Prokkola, OTO toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Perttu Pulkka, arkkitehti, puhelin: 310 37465
perttu.pulkka(a)hel.fi

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi

Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää

- hyväksyä Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön asemakaavatyön pohjaksi 28.10.2014 päivätyt Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet (Liite 1) perustein, jotka ilmenevät suunnitteluohjelmasta (Liite 2). Suunnitteluperiaatteiden peruslähde on, että Hakaniemen sillan ja Sörnäisten rantatien uusien linjausten myötä vapautuville alueille suunnitellaan täydennysrakentamista.

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettuihin mielipiteisiin.

Tiivistelmä

Hakaniemen silta on tulossa elinkaarensa päähän 10 vuoden kuluessa. Siltaa ei enää peruskorjata vaan tavoitteena on rakentaa uusi silta vanhan viereen. Uusi silta on mahdollista toteuttaa matalampana, mikä mahdollistaa sillan liittymisen katuverkkoon jo Siltavuorensalmen rannoilla.

Vapautuville ramppialueille on mahdollista suunnitella täydennysrakentamista, joka muuttaa Sörnäisten rantatien luonteen väylämäisestä ympäristöstä kaupunkibulevardiksi. Samalla Sörnäisten rantatien aluetta tarkastellaan laajempina kokonaisuutena. Rantatien linjaus välillä Kaikukatu Käenkuja ei ole toteutunut asemakaavan mukaisena. Suunnitteluperiaatteiden yhteydessä on tutkittu alueen täydennys rakentamista osana kantakaupunkia.

Kaupunkirakenteellisten ja maankäytöllisten tavoitteiden perusteella esitetään, että alueesta suunnitellaan tiiviisti rakennettu osa kantakaupunkia. Alueen kaupunkirakenne suunnitellaan niin, että Merihaka liittyy osaksi Hakaniemeä ja pohjoisessa kohti Kalasatamaa. Samalla mahdollistuu Kallion kaupunginosan liittäminen Suvilahden rantaan.

Suunnittelun keskeinen tavoite on alueen suunnittelemattomien rantojen aktivointi. Hakaniemenrannan ja Suvilahden rantojen alueet ovat tällä hetkellä pääosin pysäköinti-, liikenne- tai melualueita. Suunnitteluperiaatteiden lähtökohtana on, että alueen rannat saadaan kaupunkilaisten monipuoliseen käyttöön.

Suunnittelualueelle sijoittuu mittava määrä kunnallistekniikkaa. Osa johtosiiirroista joudutaan toteuttamaan uuden sillan myötä ja osa kun Sörnäisten rantatie linjataan asemakaavan mukaisesti. Lisäksi alue on suurelta osin täyttömaata ja vanhaa teollisuusaluetta, joka osaltaan tuo suunnitteluun rajauksia ja kustannuksia, jotka huomioidaan asemakaavoituksessa.

Sörnäisten rantatie on Helsingin vilkkaimmin liikennöityjä katuja. Jatkosuunnittelussa kiinnitetäänkin erityistä huomiota liikenteestä aiheutuvien haittojen, kuten melun ja ilman epäpuhtauksien ehkäisemiseen.

Jatkosuunnittelussa selvitetään teknistaloudelliset lähtökohdat toteutuskelpoisuuden arvioimiseksi. Suunnittelu jatkuu suunnitteluperiaatteiden pohjalta asemakaavaluonnoksen laatimisena.

28.10.2014

Akp/3

Esittelijän perustelut

Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet ovat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisia sekä edesauttavat toteuttamaan valtuuston päätösten mukaisia kaupungin strategisia tavoitteita.

Suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on täydennysrakentamiseen perustuvan asuntotuotannon mahdollistaminen kantakaupungissa, kaupunkiympäristön parantaminen sekä merellisen Helsingin toiminnallisen idean edistäminen.

Alueen sijainti

Suunnittelualue sijoittuu Hakaniementorin itäpuolelle sekä Suvilahden rantaan Sörnäisten kaupunginosassa. Lisäksi suunnittelualueeseen kuuluu Kruununhaan puolen alue Siltavuorensalmen rannasta.

Lähtökohdat

Hakaniemen sillan ympäristö ja Sörnäisten rantatie ympäristöineen ovat pääosin liikenteen hallitsemaa jäsentymätöntä aluetta. Sijainti tiiviin kantakaupungin reunalla ja meren äärellä on keskeinen.

Suunnittelualueen rajalla Sörnäisissä sijaitsevat Elannon ja Osuustukkukaupan (OTK) monumentaaliset punatiiliset hallintorakennukset ja niihin liittyvät elintarviketeollisuuden tuotantolaitokset, jotka kuvastavat osuusliikkeiden asemaa ja toimintaa 1900-luvulla. Osuusliikkeiden ja teollisuuden Sörnäinen -alue sisältyy Museoviraston valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen kohdeluetteloon (RKY 2009).

Merihaka on Yleiskaavassa 2002 merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurikannalta merkittäväksi kohteeksi.

Suunnittelualue on osa kantakaupungin kaupunkirakennetta. Alueen läpi kulkee tällä hetkellä Sörnäisten rantatie, joka on Helsingin liikennöidyimpiä katuja.

Alue kytkeytyy toiminnallisesti luontevasti Hakaniementorin ympäristöön. Alueen täydennysrakentaminen tarjoaa merkittävän kantakaupungin laajentumisen kohti valmistuvaa Kalasatamaa ja kytkee erilleen jääneet osa-alueet kokonaisuudeksi.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Postiosoite

PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite

Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

+358 9 310 1673

Faksi

+358 9 310 37409

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

28.10.2014

Akp/3

Suunnittelu on käynnistetty kaupungin aloitteesta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetettiin osallisille 12.9.2014.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävänä 12.9.–13.10.2014. Keskustelutilaisuus pidettiin 1.10.2014. Kaupunkisuunnitteluviraston verkkosivujen keskustelupalstalla oli mahdollisuus ehdottaa ja ideoida alueen tulevaisuutta.

Suunnitteluperiaatteet

Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet on laadittu kaupunkirakenteellisten ja maankäytöllisten tavoitteiden ja saadun palautteen pohjalta. Esitetään, että Sörnäisten rantatie muutetaan kaupunkibulevardiksi ja alue täydennysrakennetaan luontevaksi osaksi kantakaupunkia. Alueen kaupunkirakenne suunnitellaan niin, että mahdollistuu sen liittäminen osaksi Hakaniemeä, Merihakaa sekä Kallion ja Sörnäisten kaupunginosia. Lisäksi alueen rantojen suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota viihtyvyyteen ja korostetaan niiden asemaa julkisena tilana.

Alueen sijainti lähellä Helsingin keskustaa, valmiin kaupunkirakenteen lomassa antaa rakentamiselle edulliset kaupunkitaloudelliset lähtökohdat. Alue on helposti liitettävissä nykyiseen yhdyskuntatekniseen verkostoon ja olemassa oleviin joukkoliikenteen, kevyen liikenteen ja henkilöautoliikenteen pääväyliin. Merkittävä täydennysrakentamisalue on toteutettavissa hyödyntäen pitkälti nykyistä infraverkostoa.

Viranomaisyhteistyö

Hanketta esiteltiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 15.10.2014.

Esitetyt mielipiteet

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään vastineet saapuneisiin mielipiteisiin ja ennakkolausuntoihin.

Vuorovaikutuksessa on huomioitu kaupunkisuunnitteluviraston Foorumissa käyty keskustelu sekä asukastapahtumassa 1.10.2014 esille tulleet asiat.

Jatkosuunnittelu

Vuoden 2015 aikana selvitetään teknistaloudelliset lähtökohdat. Tavoitteena on, että kaavaluonnos esitellään kaupunkisuunnittelulautakunnalle vuoden 2016 aikana. Asemakaavaehdotus esitellään lautakunnalle vuonna 2017.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Janne Prokkola, OTO toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi
Perttu Pulkka, arkkitehti, puhelin: 310 37465
perttu.pulka(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi
Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet 28.10.2014
- 2 Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet - suunnitteluohjelma 28.10.2014
- 3 Vuorovaikutusraportti 28.10.2014 ja keskustelutilaisuuden 1.10.2014 muistio
- 4 Mielipiteen lähettäneet luettelo
- 5 Mielipidekirjeet
- 6 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet
osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 3

Päätöshistoria

Rakennusvirasto 14.10.2014

HEL 2013-002028 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Hakaniemenrannan ja Merihaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (nro 1176-00/14) 13.10.2014 mennessä.

Alueen suunnittelu on tullut ajankohtaiseksi, koska 1960-luvun alkupuolella rakennettu Hakaniemensilta on elinkaarensa päässä. Uuden sillan rakentaminen on aloitettava viimeistään 10 vuoden kuluttua. Uuden sillan rakentaminen mahdollistaa nykyisten liikennealueiden pienentämisen ja ranta-alueiden paremman hyödyntämisen. Ramppialueilta vapautuville alueille tutkitaan täydennysrakentamista. Tavoitteena on, että alueesta muodostuu osa kantakaupunkia siten, että Merihaka kytkeytyy sekä Hakaniemen että Kalasataman kaupunkirakenteeseen.

Jatkosuunnittelussa on huomioitava, että uusi silta tulee pystyä rakentamaan siten, että vanha silta on liikennöitävissä uuden sillan rakentamisen ajan. Näin vältetään liikenteen katkaiseminen siltatöiden aikana. Suunnittelualueella sijaitsee rakennusviraston ylläpitämä koira-aitaus. Kallion ja Kalasataman alueen vähäisen puistopinta-alan vuoksi koira-aitauksen tulee säilyä alueella.

Leveästä katutilasta ja ympäröivistä korkeista rakennuksista huolimatta Sörnäisten Rantatien ilme on ollut myös vihreä leveän katuviheralueen ja katupuiden ansioista. Rakennusvirasto toivoo vihreän ilmeen säilyvän suunnitteluperiaatteissa. Katuviheraluetta voitaisiin mahdollisesti hyödyntää myös alueen hulevesien hallinnassa. Lisäksi rakennusvirasto toivoo katutilan mitoituksessa huomioitavan riittävät lumitilat.

Rakennusvirastolla ei ole tällä hetkellä muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 2.10.2014

HEL 2013-002028 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 12.9.2014

Kaupunginmuseo on päättänyt antaa Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavan lausunnon. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueeseen kuuluvat Hakaniemen ranta, Merihaan ympäristö, Sörnäisten rantatien itäpuoleisia alueita sekä Pohjoisrannan ja Siltavuorenrannan alueita. Asemakaavan taustalla on tarve korvata elinkaarensa päähän tulleen, vuonna 1961 valmistunut Hakaniemen silta uudella sillalla. Nykyisiä liikennealueita voidaan uuden sillan suunnittelun yhteydessä pienentää ja ottaa ranta-alueita muuhun käyttöön. Asiakirjoista ilmenee myös, että ramppialueille vapautuville alueille tutkitaan täydennysrakentamista. Samalla tutkitaan myös Sörnäisten rantatien muuttamista kaupunkibulevardiksi. Suvilahden ja Siltavuoren salmen rannat on tarkoitus tehdä paremmin kaupunkilaisten saavutettaviksi.

Muutosalueelle ja sen välittömään läheisyyteen liittyy kulttuuriympäristöarvoja, jotka tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Suunnittelualue rajautuu kahteen RKY 2009 alueeseen: Osuusliikkeiden ja teollisuuden Sörnäinen ja Helsingin yliopiston rakennusten muodostamaan kokonaisuuteen Siltavuoren penkereellä.

Suunnittelualue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön (Helsingin empire-keskusta ja kivikaupunki), johon sisältyy Kruununhaka ja joka pohjoisessa rajautuu Sörnäisten kaupunginosaan. Siltavuorenrannan ja Pohjoisrannan kaupunkimaisema avautuu lähestyttäessä Helsingin niemeä pohjoisesta. Se on yksi kaupungin topografisesti ja maisemallisesti tunnusomaisia näkymiä.

Myös Merihakaan liittyy kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Merihaka on määritelty Helsingin yleiskaava 2002:ssa rakennus- ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi aluekokonaisuudeksi. Lisäksi kaupunginmuseo on arvottanut Hanasaari B:n kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi kohteeksi.

Kaupunginmuseo korostaa, että jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristöt ja niihin liittyvät arvot siten, että ne on mahdollista tulevaisuudessakin säilyttää.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi